

De Postrijder der provincie Limburg

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per druk-
regel.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

MEN SCHRIFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

TONGEREN, DEN 30 SÉPTEMBER.

De Internationale.

De herderlijke brief van Mgr. de Montpellier van Luik, tegen de *Internationale*, maakt nog altijd indruk. Schitterend ook heeft die brief deze gevaarlijke maatschappij ontmaskerd, die onder een valsch uthangbord « verbetering van het lot des werkmans, » zooveel onnoozelen heeft bedrogen en nog bedriegt.

Gelukkig hebben de laatste gebeurtenissen doen zien, wat *wezenlijk* het doel dezer vereniging is. Parijs is daar om te bewijzen, dat de *Internationalkisten* niet alleen woordkramers zijn, maar dat zij ook door daden durven bewijzen wat zij willen.

De omverping, welke zij beoogen, is volledig van den koning af tot den commissaris van politie; alle bestaande orde moet verdwijnen, alle inrichting te niet gaan: troon, eigendom, kapitaal, nijverheid, kunsten, letteren, moeten zoowel als het outaer, in den vuurpoel worden geslingerd.

Wat in 1848 nog als een droom, als iets onbestaanbaars werd aanzien, is nu eene soort van waarheid, en men werft openlijk de « soldaten » onder de roode vlag aan, die eens dat Rood huiden-werk in Europa moeten voltrekken. Wee als eens die barbaarsheid moet plaats hebben!

Waar is het geneesmiddel tegen al dat kwaad? Vele staatkundige en wijsgeerige doktors, die de samenleving zouden moeten genezen, worden aangeduid; doch de meesten zijn kwakzalvers welke de zaak eerder erger zullen maken, dan wel verbeteren. De *wezenlijke* doktor wordt juist voorbij gegaan: hij noemt zich de « *zedelijkheid*. »

De *Internationale*, zegt Mgr. Montpellier, weet dit zoo goed, is daarvan zoodanig overtuigd, dat zij precies tegen de *zedelijkheid* hare aanvallen richt. Dit is het sterkste bolwerk dat haar in den weg staat. De *Internationale* moet soldaten hebben, die door niets worden tegen gehouden, noch door God noch gebod, wil zij met die creaturen haar misdadig doel bereiken.

Indien de gouvernementen met klare oogen wilden zien, zouden zij juist hunne sterkte vinden, in datgene wat de *Internationale* aanrandt.

Vorsten, roept de prelaat uit, en gij allen die aan het bestuur der Staten deelneemt, geeft den volkeren goede wetten — wetten, die hen meer Kristen en dus beter maken. Gij, grooten der aarde, geeft goede voorbeelden aan uwe minderen; neem hunne *zedelijke* en *stoffelijke* belangen ter harte. Weest niet alleen rechtvaardig, maar handelt ook met

medoogen jegens uwe werklieden. Laat een deel van uwe dwaze pracht ter zijde, verminderd uwe nuttelooze pralerij eenigzins om den mindere te denken!

O, zegt Mgr. Montpellier, indien de opperhoofden der werkuizen hunne pogingen en zorgen vereenigden om de inrichting van St-Vincentius bij te treden; indien zij de *zedelijke* belangen, ter gelijker tijd al de *stoffelijke* belangen der werklieden behartigden, hun goeden raad en goede voorbeelden gaven, en terzelfder tijd toegenegen en verstandelijke hulp — zij zouden gewis een wettig gezag over hunne werklieden behouden, die minder genegen zouden zijn naar de inblazingen der *Internationale* te luisteren.

Zoo meester, zoo dienaar; zoo patroon, zoo werkmans!

De *Etoile* onder ander vindt in dit alles veel waarheid; maar het doctrinaire en altijd hypokriete blad houdt niet van godsdienstigen invloed. Men zal, zegt het, de doctrinaire patroons er nooit toe overbalen tot eene katholieke inrichting mee te werken. — Alzoo liever vergaan.

Men moet in dit geval kiezen of deelen. Ofwel de samenleving moet aan de *Internationale* overgeleverd worden, die haar zal omwerpen, vernielen, verbranden, in den afgrond stooten met al hare troonen, fluweelen stoelen en geldkoffers — die der doktrinaires niet uitgezonderd; of men moet boven en beneden samenwerken om het *zedelijk* element terug te brengen, dat de zoogezegde *beschaving* in ons midden heeft vermoord.

Eene vreedzame bemiddeling, eene samenwerking voor de *zedelijke* en de *stoffelijke* verbetering in alle standen, in de wetten gelijk in het burgerlijke leven, dat is, gelijk Mgr. de Montpellier te recht zegt, de eenige uitweg, welke de samenleving reddend kan — indien voegen wij er bij, deze niet reeds al te ver op de baan des verderfs gestooten is.

O Jambonus!

Jambonus gaat gedurig voort met dwaasheden op te stapelen, welke hij het *dossier-Wasseige* noemt. En zeggen dat er menschen zijn die dit kinderwerk schoon vinden! Het blijft eeuwig waar dat een gek, altijd een grooter gek vindt om hem te bewonderen.

Weet ge wat de heer Wasseige nu weer gedaan heeft?

Een brief met het adres: kasteel Velm bij Landen, is gezonden naar... Londen.

O, misdaad der misdaden!

Gij, burger met gezond verstand, zult zeggen, dat heer Wasseige, minister, toch zelf niet in dit of dat postkantoor zit om eenen

treffend van uitdrukking; alleen het refrain, dat aan het slot van ieder couplet terugkwam, is mij in het geheugen gebleven:

Maar meerder smart men ondervindt,
Mist men dengens dien men mist.

Met een treurig voorgevoel opende ik de kamerdeur.

Eene bejaarde, grove, dikke hoerenmeid, die wol zat te kaarden, was de eerste die mij in het oog viel. Maar zij was het niet die zong; de zangster keerde mij den rug toe, zij zat op eenen stoel en boog zich snel voorover en achterover, en bewoog de handen alsof zij spon. De eerste stond op en heette mij welkom, maar ik ging verder om de andere in het gelaat te zien.

Het was Cecilia, bleek, maar nog schoon, eer zij haar oog naar mij ophef. Ach, toen sprak de krankzinnigheid uit hare mat glinsterende oogen en uit het flauweglimlachje; ook bemerkte ik dat zij wat vlas op het spinrokken had.

Zij hield met haar gezang en haar spinnen op, en vroeg mij driftig:

— Zijt gij van Holstein? Hebt gij Esben gezien? Komt hij spoedig?

Ik bemerkte hoe de zaak stond en antwoordde snel:

— Ja, hij zal nu niet lang meer wégblijven en ik moet u van hem brengen.

— Dan moet ik weg en hem onvangen, riep zij verbeugd, stond van haren stoel op en liep naar de deur.

— Wacht een beetje, Cecilia, zeide de andere en legde haar werk ter zijde, laat mij medegaan.

Bij deze woorden wenkte zij mij toe en schudde het hoofd.

brief te expedieren;

Dat die verkeerde expeditie te wijten is aan den expeditie van dit of dat bureau, die de A voor een O heeft aangezien;

Dat de vergissing misschien wel gelegen heeft aan den briefschrijver zelf, die eene slechte A heeft gemaakt, welke het air had eene O te zijn;

Dat, was het adres in het Fransch, het uiterlijk van het woord, bij slecht schrift heel licht het een met het ander kon verward worden;

Dat de expeditie zooveel duizende brieven te verzenden hebben en de vergissing van *Londen* en *Londen* wel mogelijk is, al is de expeditie geen bijzichtige;

Dat, dat...

Niets te doen!

De minister van openbare werken, hij, die te Brussel in zijn ministerie zit, is de schuld, dat in eenigen hoek van het land, een expeditie een A voor een O heeft aangezien.

Indierdaad, zulken oorlog is waardig van Jambonus, en wij begrijpen nu wat een doktrinaire minister eens lachend over den *Echo* zegde: « *L'Echo du Parlement est fait pour les imbéciles.* »

Om nogmaals te doen zien, hoe kinderachtig meester Hymans oorlog voert tegen den heer Wasseige, minister van openbare werken, nemen wij de volgende ezelarij — wij vinden geen ander woord — op uit de *Meuse*, een blad waarvan tevens Jambonus de mede redacteur is:

« *De heer minister van openbare werken is sedert eenige dagen afwezig. DE WAARHEID verplicht ons te zeggen, DAT DE TREINEN VEEL BETER MARCHEEREN SEDERT ZIJN VERTREK.* »

Is het mogelijk zulke dwaasheden aan het publiek op te dissen! Bemerkt men niet dat gansch die veldtocht een gemaakt spel is, en de heer Wasseige de schouders daarvoor opheffen moet!

De ambtenaars.

Al onze administratiën zitten opgepropt van creaturen van het voorgaande kabinet — creaturen die met lijf en ziel aan het politiek van de heeren Frère Bara verkleefd zijn. Is het dan wonderlijk, dat onze ministers dik wijs moeilijkheden, heimelijke en onderduimsche tegenwerking ontmoeten?

Het tegenwoordig kabinet heeft echter het systeem van afstelling niet toegepast; het heeft lijdelijk verdragen, en onder dit opzicht het voorbeeld niet gevolgd, dat de heeren Frère-Bara zoo willekeurig toepasten. Deze toch kenden dit beter: al wat zich voor hen

— Moeder, riep zij hierop luid, naar de keuken gewend, iemand is hier binnen; kom eens hier, want wij gaan heen.

Daarop vloog zij de kraukzinnige na, die reeds in den bof was.

De oude vrouw kwam binnen. Ik herkende haar niet, maar vermoedde dat zij de moeder van het ongelukkige meisje zijn moest. Kommer en de jaren hadden haar geweldig doen veranderen.

Ook zij herinnerde zich mijner niet meer, maar na een: « Welkom, ga zitten, » deed zij mij de gewone vraag: « Met verlof, waar komt mijnheer vandaan? »

Ik zeide het haar, en herinnerde haar tevens, dat ik eenige jaren geleden hier geweest was.

— Ach, lieve God! riep zij, en sloeg de handen ineen; zijt gij dat? Wees zoo goed en ga aan het bovende der tafel zitten; ik zal u een stuk brood snijden; misschien hebt gij ook dorst?

Zonder mijn antwoord af te wachten, zong zij naar het kleine zijvertrek en kwam spoedig terug met spijs en drank.

Ik was wel verlangend iets naders van de arme Cecilia te vernemen; maar een voorgevoel, dat het iets bijzonder treurigs zou zijn, weerhield mij van te vragen naar hetgeen ik evenzeer verlangde als vreesde te hooren.

— Is uw man te huis? vroeg ik.

— Mijn man? zeide zij. Ach, die heeft de lieve God lang tot zich genomen. Het wordt nu met St-Michiel al drie jaar dat ik weduwe ben. Neem nog een stuk als gij wilt; versmaad het niet, al is het maar boerenkost.

— Ik dank u, zeide ik, ik heb meer dorst dan bonger. Verlies is uw man overleden. Dat is een groot verdriet en een groot verdriet voor u geweest.

niet kromde, werd ongenadig gebroken, van den minsten tot den hoogsten graad, en vervangen door personen, die zonder voorwaarde aan de politiek dezer ministers verkleefd waren.

Denkt echter niet dat de doctrinaire partij voor dat behoud dankbaar is aan het tegenwoordige ministerie; zeker niet! Neen, zij zou willen dat het kabinet die heimelijke werking tegen de politiek der meerderheid ongestoord liete voortgaan, en als men soms een dier dwarsrijvers aan de deur zet schreeuwen de doctrinaire dagbladen moord en brand.

Welnu, die goedwilligheid dient op te houden.

De heer Frère heeft het sijsteem van afstelling door woord en daad ingebuldigd; hij wilde dat de ambtenaar zich in niets hoegenaamd tegen de ministeriële werking verzetten, en hij had gelijk toen hij zekere ambtenaars afstelde — daargelaten wanneer hij hoogst willekeurig te werk ging.

Het kabinet van vandaag moet, in zekere geval, dat voorbeeld volgen. Ja, het moet de denkwijze van den ambtenaar eerbiedigen, hetgeen de heer Frère niet deed; maar als deze ambtenaar rechten heeft, dan ook heeft hij plichten, en zoodra hij die plichten te buiten gaat, verdient hij gestraft te worden.

Indien het tegenwoordige kabinet dien rechtvaardigen stelregel immer had toegepast, zou het zooveel tegenslag niet ontmoet hebben en het welzijn zou er gewis bij hebben gewonnen.

Wij kennen ambtenaars en wij moeten om die aan te wijzen niet heel verre gaan in verschillende takken van administratie, — ijzeren weg, directie van openbare werken, en zelfs in het leger — die voortdurend tegen het ministerie blaffen, die in de kiezingen tegen het kabinet propaganda maken, die alles doen om de mannen van het gouvernement te doen minachten en zich bij hunne vrienden verhoovaardigen op de slinksche tegenwerking die zij uitvoeren: wij vragen het aan de heeren doktrinaires zelve: verdienen dezulke niet aan de deur gezet te worden?

Overigens, laat de doctrinaire dagbladen al wat schreeuwen, de bevolking, indien het kabinet binnen de palen der rechtvaardigheid blijft, zal dergelijke maatregel goedkeuren. Het geduld opzichtsens zekere heeren loopt inderdaad ten einde: de maat wordt vol.

Napoleon-Koning.

Koning van wat? Van België... zegt *L'Etoile*, want volgens dat blad zou er in de Tuileriën eene correspondentie gevonden zijn tusschen... een jong Belgisch dagbladschrijver, die tegen-

— Ach ja, zuchtte zij met betraande oogen, maar het is niet het eenigste. Lieve God, hebt gij onze dochter niet gezien?

— Ja, antwoordde ik: zij scheen mij wat wonderlijk.

— Zij is krankzinnig, zeide zij, in tranen losberstende. Wij moeten er iemand op nahouden om op haar te passen, en die kan anders niets uitrusten. Het heet wel dat zij wat spint en breidt, maar er komt niets van, want zij moet wel twintig maal op eenen dag met haar uitloopen als zij Esben in het hoofd krijgt.

— Waar is Esben? vroeg ik haar.

— In den hemel, antwoordde zij. Zoo, hebt gij daar niets van gehoord? God beware ons, hij heeft een ellendigen dood gehad; van zoo groote ellende heeft nooit iemand gehoord. — Gij moet mij niet versmaden, eet en drink toch zooveel gij wilt. — Ja, waarlijk, ik heb al wat doorgestaan sedert gij de laatste maal hier waart. De tijden zijn ook slecht. Met de kousen is het voorbij, en wij moeten vreemden er op nahouden om alles na te gaan.

Daar ik bespeurde dat haar kommer over het verledene niet groter was dan hare zorg voor het tegenwoordige, en zij onder het verhaal van haar ongeluk niet zou bezwijken, verzocht ik haar daarom. Zij bewilligde hierin en deed mij een verhaal, dat ik — met weglating van eenige noodeloze uitweidingen — zoo goed ik kan in den eenvoudigen en eigenaardigen stijl der verbaalster zal trachten terug te geven.

« Wij en Kjeld Esbens, » dus begon zij, na haren stoel bij de tafel geschoven en daarop plaats genomen en haar breiwerk in de hand genomen te hebben, « zijo geburen geweest van den tijd af dat wij deze hoere betrokken. Kjelds Esben

Eene deenseche geschiedenis

(Vervolg.)

II.

Er verliepen zes jaren eer ik weer op dit gedeelte der heide kwam. Het was een even stil septemberweide als de vorige maal; de dorst deed mij naar een huis uitzien, en toevallig was dat van den kousenkramer het dichtste bij. Eerst toen ik de eenzame woning van Michel Kransen herkende, kwam de schoone Cecilia en haar minnaar mij weer in de gedachten, en nieuwsgierigheid om te weten hoe deze minnaar afgelopen was, dreef mij even sterk als mijn dorst derwaarts. In zulke omstandigheden ben ik zeer geneigd de waarheid vooruit te loopen. Ik maak gissingen, stel mij voor hoe het wezen kon en moest, en onderzoek in hoever mijne schikkingen met die van het lot overeenstemmen.

Ach, hoe dikwijls en hoe ver wijkten mijne onderstellingen van den loop der dingen af. Zoo ook hier. Ik stelde mij Esben en Cecilia voor als man en vrouw; zij met een kind aan de borst, de grootvader met een of twee grooter op de knien, de jonge kramer zelfs als de ondernemende en gelukkige bestuurder van den uitgestreken kousenhandel; maar het viel geheel anders uit.

Toen ik den ingang des huizes betrad, hoorde ik eene zachte vrouwelijke stem zingen; wat ik eerst voor een slaap- of wiegenliedje hield, maar de toon was zoo zwaarmoedig, dat mijne hooggespannen verwachting reeds aanmerkelijk begon te verminderen. Ik bleef staan en luisterde. De inhoud van het gezang was de klacht eener hopeloze liefde; eenvoudig, maar waar en